

Loven regulerer ikke situationer, hvor initiativet til nedsættelse af en kommission kommer fra Folketinget i anden form end en beslutning truffet i Folketingssalen, f.eks. en situation, hvor et udvalgsflertal i en beretning opfordrer justitsministeren til at nedsætte en undersøgelseskommission.

I en sådan situation er justitsministeren ikke efter loven om undersøgelseskommissioner eller anden lovgivning retligt forpligtet til at nedsætte en undersøgelseskommission.

En anden ting er, at justitsministeren kan risikere at blive draget politisk til ansvar, hvis ministeren ikke efterkommer udvalgsflertallets opfordring om at nedsætte en kommission, i sin yderste konsekvens ved vedtagelse af et mistillidsvotum efter grundlovens § 15.⁵⁾

I en situation som den beskrevne, hvor et udvalgsflertal i en beretning opfordrer justitsministeren til at nedsætte en undersøgelseskommission, er fremgangsmåden for en sådan kommissionsnedsættelse heller ikke reguleret i loven om

undersøgelseskommissioner og Folketingets forretningsorden.

Det er således ikke forudsat, at kommissoriets nærmere udformning og sammensætningen af undersøgelseskommissionen *skal* ske i samråd mellem Justitsministeriet og Udvalget for Forretningsordenen (eller dets underudvalg).

For at sikre, at udvalgsflertallet får den afgørende indflydelse på kommissoriets udformning m.v., har udvalgsflertallet – i den del af beretningen, som indeholder flertallets politiske bemærkninger – mulighed for konkret og præcist at angive, hvad det er for nogle forhold, der ønskes klarlagt af undersøgelseskommissionen, ligesom flertallet også har mulighed for at angive nogle kriterier for kommissionens sammensætning.

Endelig kan udvalgsflertallet i beretningen naturligvis opfordre til, at den fornødne nærmere udformning af bestemmelserne om kommissionens opgave efterfølgende, dvs. efter afgivelsen af beretningen, sker af Udvalget for Forretningsordenen (eller dets underudvalg) i samråd med justitsministeren.

⁵⁾ Efter grundlovens § 15, stk. 1, kan ingen minister forblive i sit embede, efter at Folketinget har udtalt sin mistillid til ham. Grundlovens § 15 udgør kernen i ministrenes politiske ansvar. Som det fremgår, er det Folketinget, der gør det politiske ansvar gældende ved at udtale sin mistillid til en fagminister eller statsministeren. Dette sker ved en simpel flertalsbeslutning, der i henhold til Folketingets forretningsorden kan træffes under forhandling af en forespørgsel m.v., jf. forretningsordenens § 24.